

کنتراست یا ماده حاجب :
در روش با تزریق داخل عروقی، تمام نقاط بدن حاجب میشود در واقع مواد حاجب برای قابل رویت کردن ارگان های مختلف ساختمانها یا فرایندهای بیماری بکار می روند که قابل مشاهده نبودند و یا به سختی دیده می شدند. ماده حاجب کمک می کند تا ساختار، اعضا و جریان خون در عکسهای رادیو گرافی بهتر دیده شود. مواد حاجب به دو دسته شامل مواد حاجب داخل عروقی یا تزریقی و مواد حاجب معده ای - روده ای یا خوراکی تقسیم بندی می شود . سولفات باریم برای مشاهده حدود مرزدستگاه گوارش و تمایز روده ها از کیست ها ، آبسه کاربرد گسترده ای داشته است . PEG یا پودر پیدرولاکس که هم اکنون جایگزین سولفات باریم گردیده است مزایای زیر را دارد

- ۱- بلع راحتتر نسبت به باریوم دارد.
- ۲- با جذب آب به داخل روده، باعث نرم شدن مدفوع و تسهیل دفع آن می شود و همچنین پرزهای سیستم گوارش بهتر مشاهده می گردد.
- ۳- این پودر طعم خاصی ندارد و می توان آن را به راحتی در آب یا

مایعات دیگر حل کرده و مصرف کرد، بدون اینکه طعم آن تغییر کند.

۴- این محصول برای اکثر افراد، حتی در دوران بارداری و شیردهی، با مشورت پزشک ایمن است. همچنین برای کودکان (با تجویز پزشک) نیز می تواند مورد استفاده قرار گیرد.

. محلولهای حاوی ید برای اروگرافی و انژیوگرافی و تقویت تصاویر سی تی اسکن به وسیله ماده حاجب وریدی بکار می روند. در صورتیکه به تزریق ماده حاجب نیاز باشد، پیش از تصویربرداری در یکی از دستهای بیمار با انژیوکت رگ گیری انجام داده می شود. برای تزریق از دستگاه انژکتور استفاده می گردد. این دستگاه مقدار مورد نظر دارو را با سرعت مشخص تزریق می کند.

نکاتی مهم در مورد تزریق ماده حاجب * تزریق ماده حاجب ممکن است باعث ایجاد حالت گرم و سرخ شدن، احساسی عجیب درمثانه (ممکن است فکر کنید که تخت خواب را خیس کرده اید، اما اینگونه

نیست) و یا مزه ای عجیب و تلخ در دهان بیمار شود . این موارد حدود یک دقیقه طول می کشد. همچنین ممکن است در محل تزریق نیز درد احساس کنید.

* هرگونه آلرژی همچون نشانه هایی از تهوع، کهیر، سفتی گلو، یا کمبود نفس، سردرد، سرگیجه را سریعاً به کارشناس سی تی اسکن گزارش دهید. بیماران مبتلا به آلرژی مخصوصاً اسم به احتمال بیشتری دچار واکنش های نامطلوب خواهند شد. به همین ترتیب بیمارانی که قبلاً نسبت به مواد حاجب واکنش نشان داده اند با احتمالی بیشتر از حد متوسط به مشکلات حین این مطالعات دچار خواهند شد.

* ماده حاجب تزریقی از طریق کلیه ها و با ادرار دفع می شود . مهم است که طی دو ساعت بعد از انجام آزمایش، بیمار حداقل ۱/۵ لیتر آب بنوشد تا به بدن درد دفع کنتراست کمک کرده و بدین ترتیب از کلیه های خود در برابر آسیب احتمالی محافظت نماید.

قرار گرفتن بر روی تخت سی تی اسکن

بیمارستان شهید محمد منتظری

مواد حاجب در سی تی اسکن

تاریخ تدوین: ۱۴۰۰/۰۹/۲۴

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۴/۰۹/۱۲

تاریخ بازنگری بعدی: ۱۴۰۷/۰۹/۱۲

کد: MH.BR.PE.RA.۱۱۱

واحد آموزش به بیمار

شروع می نماید. کارشناس سی تی اسکن نمی تواند با بیمار در اتاق بماند ولی بیمار را از طریق پنجره شیشه ای می بیند و سیستم بلندگویی موجود است تا در صورت نیاز با بیمار صحبت کند. اگر بیمار با مشکلی مواجه شد میتواند صحبت کند یا دست خود را بالا بیاورد. قسمتی از بدن بیمار که باید اسکن شود به اسکنر حلقوی شکل وارد و خارج می شود پس از اتمام اسکن، تا قبل از دستور کارشناس نباید بیمار از جای خود حرکت نماید. پس از انجام تزریق کارشناس سی تی اسکن اتصالات دستگاه نزدیکتر را جدایی کند.

آیا این دارو اثرات جانبی هم دارد؟
در موارد بسیار نادر، کسانی که تزریق کنتراست داشته اند، در طول ۲ یا ۳ روز بعد از اسکن دچار علائم واکنشهای آلرژیک همچون کهیر می شوند که معمولا خودبخود برطرف می شود. اگر ماده حاجب بطور ناخواسته خارج از ورید تزریق شود درد زیادی تولید می کند کارشناس دقیقا مراقب خواهد بود اما در مواردی این امر اجتناب ناپذیر می باشد که با کمپرس یخ گذاشتن در محل تزریق کم کم مشکل حل می گ

کارشناس سی تی اسکن به بیمار برای قرار گرفتن در روی تخت اسکن کمک کرده و سعی می کند تا حد امکان بیمار راحت باشد. ممکن است برای نگاه داشتن بیمار در موقعیت مناسب، از بندهای ایمنی (فیکساتور) استفاده شود زیرا تکان خوردن در حین انجام سی تی می تواند تصویر سی تی اسکن را خراب کند. گاهی در طول اسکن از بیمار خواسته می شود نفس عمیق بکشد و سپس نفس خود را حبس کند، بیمار باید به نحوه صحیح انجام دهد. پس از اینکه بیمار بر روی تخت خوابید، کارشناس سی تی اسکن تخت را در موقعیت مناسب قرار می دهد. نورلیزر موقعیت یاب مورد استفاده قرار می گیرد تا بیمار را در مرکز دستگاه قرار دهد. کارشناس سی تی اسکن اسکن را